

pridelatelj, zlasti sedaj, ko se pridelek množi. In se ne gre za male množine vina posebne kakovosti temveč za velike množine povprečnega sumnjenega vina, katerega pridelajo mali in srednji posestniki. Veleposestnik si za licitacijami in drugimi, njemu lahko pristodnimi sredstvi že poprej lahko pomaga. Kaj bi pa bilo za prve storiti? Treba bi bilo več vspešnih sredstev uporabiti in sicer: Jaz bi predlagal sledeče:

1. Da se ne bo v trgovino spravljalo tako vino, ki ni na trti zrastle, omogočuje nova vinska postava. Vinorejci bi torej naj v svojem okolišnem strogo pazili, da bo v tem oziru vse v redu. Vsakerega vinorejca, ki prodaja več lastnega vina, kakor mu ga more na trti zrasti in vsakega, ki razpečava nenaravna, z vodo ali s čem drugim pomnožena vina, naj smatrajo za svojega škodljivca in ga naj brezobzirno naznanijo pristojni oblasti, ravno kakor naznanijo onega, ki jih je prevaril ali jim kaj vzal. Konsumenti naj pa tudi zahtevajo za svoj dober denar le pristno kapljico in naj naznanijo vsak sumnjiv slučaj. Dobro bi bilo, ako bi se osnovala društva, ki prevzamejo nalogo, da pazijo na prodajo le pristnega vina; taka društva bi bila enakega pomena za producenta in za konzumenta. Gojila bi torej vzajemnost teh slojev in zdatno olajšala nadzorovanje vinskoga prometa. Ker si posameznik mnogokrat ne upa in mu je tudi v posameznih slučajih neprijetno naznanjati oblastim sleparije, naj bi bila zato poklicana posamezna krajevna društva. To so pošteni producenti in pametni konsumenti dolžni samemu sebi in dobri stvari ter imajo dandanes zato tudi dobro postavno zaslobo.

2. Dočim naši kmetje sadje mnogokrat po neprimeri nizki ceni zavržejo medtem ko nekateri drugi kmetje ne morejo svojega vina prav prodati, zavržejo baš prvi mnogo denarja za razne surogate, iz katerih si napravljajo vinu podobne pijače. Za kmeta je to sramotno in z gospodarskega in zdravstvenega stališča škodljivo. On s tem samo pita in redi različne špekulante, ki mu prodajajo z velikanskim dobičkom malovredne tvarine in mešanice, ki kaze vinskemu pridelku njihovih stanovskih tovarišev dober glas. Kdor si ne napravi dovolj sadne ali druge dovoljene pijače iz domačih tvarin, ta naj raje privoščiti svojemu kmetu sotrpinu, da on svoj izdelek proda, ter kupi od njega sadno pijačo ali vino. Če napravi z onimi hvalisanimi ekstrakti za 10—12 vin. liter pijače dvomljive vrednosti, je vendar pametneje, da kupi sadne pijače liter za 20 ali 24 vin., (navadno pa se doba sadjevec še cenejšo), katera bode še vedno prikladnejša zdravju in močnejša, če se jo pije s polovico vode. Denar bode ostal tako med kmetovalci, domač izdelek bo šel bolj v promet in špekulanti, ki računijo na neumnost ljudi, se ne bodo smejali v pest. Vse take špekulante brezobzirno zasledovati jč naloga kmetovalcev in njihovih prijateljev.

3. Zlasti sedaj, ko so se upoštevale in se čedalje bolj upoštevale v novih zasadih vsakokratnim danim razmeram primerne vrste trt, se po slovenskih pokrajinah prideluje vina, katera morajo vstrezati najvišjim zahtevam, ki so neposredno uporabna, katerim ni treba, da služijo šele kot podloga tujim izdelkom kakor so služila n. pr. svoj čas najkislejša vina za podlogo italijanskim ali drugim vinom. Zadnja pridelovalna smer je bila v korist le različnim prekncem, vinorejcem pa je v obče mnogo škodovala. Dandanes se pri nas pridelujejo močnejša in lažja, milejša in kislejša vina, pa vže v pravi porabni kakovosti, ne da bi bilo potrebno kakoršnokoli mešanje. Razne vinske pokušnje so pokazale, da ugajajo lahko naša vina najsmilejšim zahtevam, da imamo izdelek, ki je za svojo dobroto veliko prepečen, da imamo pa tudi vina, ki se vrste po svetovnem okusu med najboljša.

Po domačih krajih je in ostane domače vino vedno najbolj priljubljeno. Je-li pa tudi domače občinstvo vedno tako? Koliko vina nakupijo prekudci v drugih deželah, po Ogrskem, Hrvaškem itd. itd.! Njim je le za dobo kupčijo. Uvažaje se silno mnogo cenejšega in slabjšega tujega vina, domač boljši izdelek pa zaostaja; tnje blažji dobi nekoliko podobnosti z domačim izdelkom in se proda pod njegovim imenom in za njegovo ceno. Konsumenti mislijo, da družega ni dobiti

in se vdajo. Da se ti nedostatki odpravijo naj bi se dala konsumentom prilika spoznavati večkrat pristno domačo kapljico, jo takoreč študirati in točenje enake od svojih krčmarjev zahtevati. V tem oziru deluje n. pr. prav koristno poizkuševalna klet kmetijske družbe v Ljubljani. Dokaz nje vspešnosti so njeni nasprotniki, katerim z redkimi poskuševalnimi večeri v prometu gotovo prav nič ne škoduje, a jim je zaradi vspešnega zasledovanja smotrno „občinstvo z naravnimi domačimi pridelki seznaniti“, trn v peti. Krčmerska obrt gotovo ni v nevarnosti, če ne sedi vsak mesec po nekoliko ur nekaj 100 gostov ravno za polnimi litri po gostilnah. Takih poskusnih kletki naj bi bilo po istem vzorcu več v večjih konsumnih središčih in tudi po drugih deželah, kamor bi bil mogoč izvoz našega vina. Te in pa druge naprave bi bila naloga našega združništva. Za povzdigo prometa z domačim vinom bi pa nedvomno izvrstno služile pogosto prirejene vinske raztave in poskušnje, ki dajo priliko spoznavati okus konzumentov in na ta način podajajo vinorejcem pravo smer pridelovanja, ki pokazuje možnost vinorejcev, jih uče spoznavati svoje pomanjkljivosti in napake, obenem pa dajejo pivcem priliko, da se seznanijo z domačim pristnim pridelkom, katerega se potem nauče ceniti in zahtevati po gostilnah. Seveda se morajo vinorejci teku časa in razmer prilagoditi, opustiti svojevlečne osebne zahteve in prezirati stališče konzumentov. Morajo skušati čedalje bolj pridelovati to, kar je najprimernejše, vsaj v kolikor jim dopuščajo razmere.

Napačno je tudi cene pretiravati brez ozira na kakovost, porabno vrednost in množico ponudbe. Cene najfinejših vin, katerih pridelovanje je, naravno, omejeno, katerih ponudba je ostala enakomerno razmerno majhna, bodo stalno precej visoke. Na te se pa ne smejo ozirati pridelovalci velikih množin konzumnega vina, katerega se mora zelo dosti porabiti. Ker naposled človek lahko tudi brez vina izhaja in si privoščiti pivo ali kaj družega, je plačilna volja zlasti pri nižji plačilni zmognosti onih krajev, kateri konzumirajo pravzaprav največje množine vina, omejena. Zato pretirano visoke cene znižajo konzum in vinorejec je zopet na slabem. Vinorejci naj skrbijo zato, da si pokrijejo pridelovalne stroške n. druge izdatke s primernim dobičkom podjetnika, naj pa ne poskušajo oduševati. Pa tudi krčmarji naj bi se tega načela držali. Seveda mora imeti vinorejec, ki ima omejen promet in je celo leto odvisen s svojim delom in kapitalom od vremenskih slučajnosti, razmeroma več dobička nego krčmarji ali prekupci, ki imajo neomejen promet in mnogo manj riskirajo. (Žal, da je to danes narobe! Op. ur.)

Mnogi večji vinorejci imajo po mestih in sploh po prometnih središčih svoje vinotoče. Vspeli so zelo dobri. Njih ustanovitev in uredba sta zelo preprosta. Tako prodajo ti vinorejci svoj pridelek po mnogo boljši ceni na drobno kakor bi ga prodali na debelo, vstrezajo pa občinstvu zelo, ker mu dajo priliko zavzivati dober in pristni izdelek po primerni ceni. Povsod v večjih mestih, n. pr. v Gradcu in na Dunaju ti vinotoči izvrstno barantajo. Pri nas si vinorejci mnogokrat na ta način pomagajo, da napravijo tak vinotoč doma, sredi vinskoga kraja.

Taki vinotoči sredi vinskih krajev med samimi vinorejci so manjšego splošno gospodarskega pomena, ker ne privabijo denarja od zunaj in k večjemu cene vin po gostilnah nekako regulirajo. Tudi se zamore le majhen del pridelka na ta način v vinskih krajih spečati. Mnogo važnejši bi bili vinotoči v večjih, če tudi oddaljenih konsumnih središčih, oatere bi se ustanovili vinorejci združnim potom. Te imajo že nekateri kletarske zadrage n. pr. dalmatinske. Ti vinotoči bi bili lahko tudi zaloge za manjše gostilničarje kakor n. pr. pivovarniške zaloge.

(Naprej pride).

Brzjavji.

Praga 1. decembra. Po 7 tedenskem razgrajanju čeških tolovajev razglasila je vlada stroge odredbe. V Pragi se namreč niso vršile več demonstracije, temveč že revolucija. Postavljalo se je barikade, napadalo policijo, metalo kamenje na vojske. Zato je razglasila vlada preki sod in izjemno stanje (Standrecht und Ausnahmszu-

stand). „Standrecht“ je najstrožja ustavna odredba. Gostilne morajo biti ob 8. uri zaprte, vsako nabiranje ljudi je prepovedano in vsako zoperstavljanje proti oblasti se kaznuje takoj s smrtjo. Zdaj bode poulična tolovajska druhal pač mirovala. Ali 7 tednov dolgo je divjala. Pred proglašenjem izjemnega stanja je prišlo do velikanskih bojev med tolovaji in policijo. Kri je tekla na vseh straneh. Zdaj je baje „mir“.

Praga. 1. decembra. Zadnji dogodki so napravili tako razmerje, da bode bržkone državna zbornica razpuščena. To je tudi potrebno. Kajti dokler bodo odločevali na Avstrijskem Kloufači in Hribarji, ne bode miru.

Dunaj. 1. decembra. Cesar sam se je svoj čas izjavil, da ne mara hrupnih slavnosti ob priliki 60 letnice njegovega vladanja. Dunajski klerikalci so vkljub temu priredili razsvetljenje mesta. Velikanska množica se je zbirala po ulicah. V množici se je zgodilo mnogo nesreč. 4 oseb je umrlo, čez 20 pa jih je bilo težko ranjenih. To so posledice klerikalne vsiljivosti.

Praga. 1. decembra. Češki paslaristični divjaki so trgali cesarske črno-rumene zastave iz poslopij. Iz tega je razvidno, da se gre tu za proti-avstrijsko gibanje.

O izreji žrebet.

Ko je kobila strila, potem mora skrbeti konjerejec, da izredi iz žrebeta s pravilnim obskrbovanjem zdravega čilega in krepkega konja. Da kobila žrebe raje obliže, potrosi naj se po njem nekoliko soli. Kobilo ki je strila, naj se krmi previdno, naj se ji ne poklada pretečne klaje in priučti naj se jo le polagama na večjo množino klaje. Najbolje je, če se ji da potem, ko je strila, mlečno oblogo iz otrobov, pa tudi te naj se ji daje le po malem. Razen tega naj se ji poklada ječmenov zdrob ali druga enaka krma in sladko zdravo seno. Dokler kobila doji, naj se jo krmi dobro, poklada naj se ji v najbolj oves in najboljšo travniško seno in poleg tega tudi zdravo ovseno slamo. Ako ima malo mleka, naj se ji daje razen ovsu tudi ječmenov zdrob. Srbeno naj se pazi, da ne preide prengolo od ene krme na drugo. Po 14 dneh po porodu rabi se kolibo že lahko za lažje delo, vendar pa ne več kakor po pol dneva, ker žrebe ne sme ostati predolgo brez matere. Spočetka naj se pušča žrebe h kolibi, da bo sesalo vsake tri ure. Paziti je treba, da se koliba ne segreje in če se je pri delu segrela, pomolze naj se jo najpoprej in pusti še le potem žrebe k nji. Ko se je vrnila koliba z dela, naj se ne pusti lastnemu žrebetu, da bi preveč na enkrat posesalo, ampak naj se ga parkrat vzame od matere in pusti ponovno k nji, da bo sesalo po malem pa večkrat. Tačas naj ostane žrebe v hlevu, paziti pa je treba, da se na kak način ne poškoduje. Nekaj tednov pozneje začne žrebe jesti seno in drugo krmo in takrat naj se mu daje mleka ali pa enake obledje, kakoršno dobiva mati in poleg tega ječmenov ali ovsen zdrob, slednjega pa le malo. Na sploh pa uspevajo mladi konji tem boljše, čim prej se privadijo na oves. Po 2 ali 3 mesecih približno lahko spremlja žrebe mater po lepih poteh in po polju.

Če hočemo, da se žrebe dobro razvije, spustiti ga moramo na pašo, ker le tam se mu utrdi in razvijejo mišice in kopita in takemu žrebetu ne bo škodovala pozneje ne mokrota, ne mraz in veter, pa tudi pri delu se ne bo utrudilo zlepa in bo vedno zdravo.

V krajih, kjer se pečajo v velikem s konjerejo, si prave izreje žrebet brez pašo ne morejo niti misliti, kajti pokazalo se je na sploh, da se konj telesno najlepše razvije le na pašo. Napačno je, če misli kdo, da izredi trdne, krepke in čvrste konje tam, kjer ni pašnikov. Paša je za konje velike važnosti.

Če se goni kobilo z žrebetom na pašo, goni naj se jih le na suh in zdrav pašnik, pašnik sam pa naj se tudi primerno ogradi in sicer tako, da se konji, ki se bodo tam pašli, ne poškodovajo. Na tem pašniku naj bo taka trava, po kateri se zamorejo ukrepiti kosti in mišice, pa tudi čiste in zdrave vode ne sme manjkati konju. Tam kjer se žrebata pasejo, ne smejo biti tla opozelka ali pregledka in posebno na ilovnati zemlji se lahko pripetijo, da se konj spodtakne in padel. Če žrebe na pašo pade, ima to lahko pozneje kaj slabe posledice. Pašnik, na katerem se žrebetu lahko zdrsne, sploh ni zanj. S tem pa ni še rečeno, da morajo biti tla trdna in trda, ampak za konje primeren pašnik mora imeti na površini toliko rahle zemlje, da poganja trava korenine lahko v globočino. Najprimernejši za konjski pašnik je njiva, ki je bila spremenjena v travnik in čimdalje se rabi za pašnik, tem trša postaja. Za pašnjo žrebet naj se porabi vselej le dober in rodovit pašnik.

Navadno se pasejo žrebata skupaj z govedo, to pa radi tega, ker če je živina druge vrste z njimi, tekajo veliko bolj sem pa tje, kakor če so konji sami. Kostni in mišice se pa ukrepe tem bolj, čim več žrebata tekajo. Ko je mrzlo in deževno vreme ali je padla močna rosa ali slana, se žrebet ne sme spuščati na pašnik. Poleg tega, da se žrebata pasejo, poklada naj se jim tudi razna suha klaja in oves.

Navadno se odstavi žrebata, ko so stara 3 ali 4 mesecce, nekateri jih pa puste, da sesajo celo skozi 5 mesecce, zopet drugi so temu nasprotni in pravijo, da postanejo žrebata po predolgem sesanju premehkuzna. Na vsak način pa se mora odstavljati žrebe le polagama. V istem razmerju, v kakoršnem zgublja kobila mleko, naj se poklada žrebetu vedno več in več drobnega sena

in ovsenega zdroba. Če bi imela koliba ob odstavljanju še veliko mleka, na se jo parkrat na dan pomolze in namaže vime nekoliko s tropinovecem ali žganjem.

Po odstavljenju kolibi včasih vime zateče; v takem slučaju naj se kolibo pomolze in drži pod vime posoda z gorko vodo, da se vime nekoliko spoti in namaže naj se ga nato večkrat na dan s prečiščeno mastjo. Treba je pa tudi poskrbeti, da se koliba primerno sprehodi in da se ji daje le malo in manj tečne klake.

Snaga je za mladega konja toliko, kolikor polovica krme zato naj se ga pridno snaži vsak dan s ščetjo. Pazi naj se tudi, da se ga ne poloti mrčes in ako se se ga je pohotil, naj se ga skuša zatreti takoj. Po odstavljenju naj se poklada žrebetu dobro in tečno seno, rezanico in nekoliko žitnega zrnja. Spočetka naj se mu daje 2 1/2 kg sena in 1/2 - 1 kg ovsenega zdroba. Žrebetom, ki izvirajo od bolj lenih pasem, kakoršne se rede navadno na kmetih, da se lahko namesto ovsa pšeničnih otrobov, preš ali tropin i. t. d. Ta krmila naj se poskrope ali namočijo najpoprej v vodi, zmeša naj vsi jih med rezanico in vsuje potem v žleb. Posoda, v kateri se gornja krmila namakajo, mora biti vedno sušna, zato naj se jo potem, ko se jo je opralo, namaže ali opere po vrhu včasih tudi z apnenim beležem.

V drugem letu naj se poklada žrebetu manj ovsa, pa nekoliko več sena. Da bi se pokladalo seno samo, tudi bi ne bilo prav, ker dobi žrebe po preobitem uživanju sena prevelik trebuh ali vamp in postane leno. Poleti pa je paša za žrebeta prvi pogoj. Če se jih redi v hlevu, naj se jim poklada izven suhe klake tudi nekoliko ovsa, metelke ali lucerne, esparzate ali pa nemške detelje. Napaja naj se po vsakem krmenju s čisto a ne premrzlo studenčnico. Če se poklada zelena krma, je najbolje, da se napaja še nekoliko pozneje in ne takoj, ko je žrebe pojedlo krmo. Poleg sena naj mu da včasih tudi korenja. Korenjen naj se razseka ali razreže na drobne kose, pomeša med oves in tako poklada. Da ostanejo žrebata ječša in bodo laže prebavljala, naj se jim daje tudi malo soli, nikar pa ne preveč.

Hlev v katerem so žrebata, ne sme biti premrzal, kakor tudi ne pregorak; biti mora tudi suh, posebno pa tlak, ker drugače se pokvarijo kopita. Lojtrenca ali jasli in korito ne smejo biti preveč na visokem, ker če je vse to preveč na visokem, se konju hrbet preveč zlekne.

Pri mladih konjih je treba zelo paziti na čistočo. Žrebe naj se večkrat skrbno ostriglja, z vodo opere in dobro odgrne. Da se privadi žrebe vzdigavanju nog ali podkovanju, naj se mu večkrat noge privzdigne in potolče na podplat kopita s štrigljem ali kladivom. Ravna naj se z njim vedno lepo. Mlade konje naj se izroči v obskrbovanje le zanesljivim osebam, ki nimajo navade tepsti ali dražiti jih, kajti žrebe se kmalu navadi griziti, brcati i. d. in če bi se ga hotelo odvaditi, treba je zato mnogo truda in potrpežljivosti.

V tretjem letu starosti naj se žrebe loči od kobil. Ko je žrebe staro 2 1/2 leti ali ko je premenjalo zobe, naj se ga skuša privaditi na uzdo in opravo ter naj se vprega v voz z drugim starejšim konjem. Pri urjenju mladih konj v vožnji je glavna stvar lepo in potrpežljivo ravnanje, a paziti se mora tudi zelo na to, da se konja ne oplasi in če se je oplasil, naj se ga zlepa opozori, če se upire ali je štatljev, naj se mu taka slabost če je mogoče takoj izbije iz glave.

Ko dela, naj se mu da nekoliko več ovsa. Ko se ga misli ukrotiti, naj se mu krme ne odtegne, kajti to je napačno. Nastopi naj se raje takoj z ostroščjo, a vendar zlepa, kajti zgrda se tudi pri konju ne doseže ničesar. S petim letom konj doraste, konji težkih pasem celo poprej in takrat se ga rabi lahko za vsako delo. Žrebce naj se skopi, ko so stari 3 leta, izroči naj se pa skapljanje vselej le izurjeni osebi.

Če pašnikov za konje ni, izredi se dobrega konja tudi v hlevu, gledati in skrbeti pa je, da se mlad konj veliko giblje na prostem, zato se ga mora spustiti vsak dan na prosto, da se dodobra izprehodi in zleta.

Kmet.

Gospodarske.

Sedaj osnaži vse orodje, ki ga ne rabiš in namaži ga dobro z vazelinom, da ne zarjavi. Vazelin ima to dobro, da ne postane žaltav in se vsled tega ne poloti železa, kakor katera druga tolšča. Stroj shrani na suhem.

Zaganje in oblanje so malovredna nastilj, ker ne popijejo mnogo sealnice in se na gnojščih in v zemlji zelo počasi razkrojuje in zemljo suše, zato jih ni priporočati za nastilj tam, kjer se rabi gnoj za suha zemljišča.

Obskrbovanje konjskih kopit. Konjerejčeva glavna skrb mora biti za kopita svojih konj, kajti kopita nosijo konjski život. Resničen je pregovor, da ima konj eno samo nogo, kajti če se ena pohabi, mu druge trič nič ne pomagajo. Da ostanejo kopita zdrava in da bo mogoče rabiti konja za delo, še ne zadostuje, da se mu že v mladosti ista pravilno podrezujejo in da se ga vsakokrat pravilno podkuje, ampak je treba poskrbeti, da se jih tudi snaži, namaka in maže. Kadar se konj vrne z dela, omij mu noge, odstrani kamenčke, pesek in drugo, ki se je slučajno vrnilo med podkve in kopita, kajti drugače tišči to na rog in podplat, napravijo se otiške in posledice tega je vnetje i. t. d. in če je tvar taka, da tudi sama gnije, povzroči gnitje strele in kopita. V nobenem konjskem hlevu bi ne smel manjkati čistilec za kopita ali kaveljčasto železce, ki se rabi za tako čiščenje. Osnaži konju kopito vsaj enkrat na dan skrbno, s tem odstraniš marsikaj, kar bi zamoglo nogi škodovati in preprečiš marsikatero bolezen kopit in če se je zabodel vanj žebelj, rešiš konja celo smrti. Nato pomoči ščet v vodi in odgrni kopito dobro. Ko

je konj enkrat podkovan, se kopito ne dotika več vlažnih tal in posebno sprednja kopita, ki so navadno na suhem, se usuše, postanejo krhka in se krčijo, vsled česar rog razpoka in posledica je, da se kopito odluči, strela se krči in konj prične šepati. Da bodo kopita primerno vlažna, omij jih vsak dan z vodo ali deni-konja v stajo, kamor si natrosil po tleh precej na debelo mokrega žaganja ali ilovice ali pa omotaj mu nad kopitom krog noge mokro cunjico, katero priveži s lamnatim pasom, nikar pa ne z vrvice; cunjico polij večkrat z vodo. Močiti smej pa le suha kopita mokra in mehka pusti na miru z vodo. Zadnja kopita, ki so vedno bolj na vlažnem kakor sprednja, postanejo celo premehkka, stela gnije i. t. d., zato skrbi, da bo stal konj tudi z zadnjimi nogami bolj na suhem in ne na gnoju in v sealnici. Da ostanejo kopita zdrava, pripomore mnogo tudi mazanje kopit. Če rog pravilno in večkrat namažeš s pravim mažilom, bo rog voljan, se ne razsuši, pa tudi mokrota ne more vanj. Za mazanje suhih kopit je dobro olje ali pa mast. Ž njo namaži kopita vsaj dvakrat ali še bolj večkrat na teden prav dobro, pa ne samo doljni del, ampak še posebno gornji del kopita; ta del mora biti z mastjo do dobrega napojen. N.kar ne maži kopit z leščilom za čevlje ali z mazili, v katerih so saje, ker to kopito suši. Če so kopita že sama na sebi premehkka in prhka, kakršna imajo navadno konji, ki stoje z nogami preveč na mokrem ali ki delajo v mokri zemlji in na blatni cesti i. t. d., maži kopita z drugo mastjo. Vzemi namreč enake dele voska, gostega terpentina, presičje masti in dolij k temu 3 dele lanenega olja. Če rog ali kopito slabo raste, vribaj konju v krono kopita ali v dlako nad kopitom (nikar na kopito!) nekoliko lorberejevega olja. To ponovi vsaki 2. ali 3. dan. Ko pripelješ konja h kovaču, da ga podkuje ne dopusti, da bi podkove kar z žebli vred odtrgal, ker se s takim odtrgavanjem podkove odstrjuje lahko tudi koščeki roga in se kopito poškoduje ali pa ostanejo v kopitu koščeki žebeljev, ki ovirajo poznejšo zabivanje žebeljev. Če zadene zabiti žebelj na tak košček, pride prezgodaj skozi kopito in le malo drži ali ga celo odkrhne, se pa tudi lahko zasulne navznotraj in gre v podnohtnico ali konja se »zakuje«. Zahtevaj, da kovač vse žebelje poprej docela potegne iz kopita in tako loči podkve. Ne dopusti, da bi kovač kopita, ki niso odveč razraščena, na krajeh močno odščipaval ali pilil. Ne dovoli mu pribiti prevročih podkev, ker tada podkve, ker tada podkve rog usuši in pokvari. Pazi da bo podkve, ki jo pribija, gladko sklepana in izkovana tako, da se kopito popolnoma prilaga. Zahtevaj, da izdela podkve po kopitu, a ne kopito po podkvi! Če podkve počli ali se zrahlja, pelji konja takoj h kovaču, da ga prekuje, če pa kovača ni v bližini, odtrži mu jo sam takoj, ker drugače se kopito, ki ima tako podkve, pokvari t. j. odkrhne se ali pa se zabode kak zrahljan žebelj v podnohtnico; kar je še hušje. Pusti prekovati konja vsaj vsakih 6 tednov; če se podkve tudi trdno drži, nič ne delaj, rog se mora obrezati, ker drugače trpi kopito in ž njim vred tudi konj.

D.

Kompost ali mešanico premetaj, kakor hitro

prične zmrzovati, ker vsled rahlosti jo mrz prešine mrčes v njej pozebe, zrahljana mešanica pa tudi razpo-hitreje.

Listnica uredništva in upravnništva.

A. K. Kalapos: Denar sprejeli, hvala! — Per Anton: Dopise se sprejema brezplačno, ako so primerno. Novak T. Štev. 30718: Z dne 3. 1. 1906 vpslani K 150 se je naročnina od 1. 7. 1907 do 31. 12. 1907 plačala. Naše pismo je torej pravilno. — Stražek: Građa: Plačano do 1. 5. 1909. — Jos. Maršič: 12345: Naročnina ni plačana od 1. 6. 1907. Naročnik se mora naprej plačati, kar bi morali pač že vedeti. Pismo pravilno. — Joh. Rakuša 30142: Naročnina plačana od 1. 9. 1906. Od leta 1907 sem košta listnika na leto, ker izhaja tedensko. Pismo pravilno. — Hoim G. Maria-Rast: Lepa hvala za vpslane znamke. Kohne, Laporje: Plačano do 1. 5. 1909. Lepa hvala. Za koledar pošljite denar naprej ker je povzetej drago! — Vsi odjemalci, ki so naročili koledar poštne povzetej, naj raje denar naprej plačajo, ker drugače drago poštno povzetej plačati morali. Tran Fr. Zg. Pulskava: Plačano do 1. 9. 1908. Naročnina plačati naprej, torej pismo pravilno.

Loterijske številke.

Gradec, dne 28. novembra: 31, 47, 26, 55, 74
Trst, dne 21. novembra: 26, 1, 28, 6, 4

Božične in novoletne kartice

v največji izbiri se dobi najceneje pri

W. BLANKE,

trgovina s papirjem v Ptuj.

Naprej-prodajalci dobijo 100 komadov za K 3— do K 6—.

Pekovski učenec

se takoj sprejme pri g. Franz Dobaj, Judenburg Zg. Stajersko. Plačilni pogoji po sporazum-ljenju. 783

Pohišta!

v veliki zalogi kakor tudi matrace, divani, otročje postelje, postelje vloge, podzglavnik i. t. d. po najnižji ceni, tudi na obroke, priporoča P. Srebre v Mariboru, Tegetthoffova cesta 23 642

XXXXXXXXXXXX

Kupil sem

4.000 ur-budilnic

od falične firme; preje K 4—, zdaj K 2-40 komad s 3 letno garancijo! Pošlje po naprej-plačilu (tudi marke) Max Bühnel Dunaj IV. Margaretenstrasse štev. 27/27. 752

XXXXXXXXXXXX

Razglas.

Okrajna šparkasa Rogatec

je znižala obrestno mero za posojila z dne 1. januarjem 1909 tako le:

- za hipotečna posojila . . . od 6% na 5 1/2%
 - „ posojila na menice (Wechsel) od 7% na 6%
 - „ posojila na osebni kredit . . . na 5 1/2%
- Vloge se obrestujejo s 4 1/2%

Obresti se pripišejo hranilnim vlogam vsakega pol leta in se od tedaj ednako kapitalu takoj obrestujejo. Rentni davek plača šparkasa sama, brez da bi kaj kapitalu vložnikov odtegnila.

Zaradi dela ob zaključku leta bode šparkasa za promet strank od 18. decembra 1908 do 6. januarja 1909 zaprta.

Okrajna šparkasa Rogatec

17. novembra 1908.

• Ravnateljstvo.